

הרב יחיאל יעקב וויינברג

(פילווישקי, ליטא, י"ג כסלו תרמ"ב — מונטרה, שווייץ, ג' שבט תשכ"ו)

מגדולי ישיבת סלובודקה ועלוייה הנודעים. למד באוניברסיטאות ברלין וגיסן. כיהן ברבנות בליטא ומשנת 1918 כרבה של הקהילה החרדית בברלין וחבר בית הדין שלה. הורה תלמוד בבית-המדרש לרבנים הילדסהיימר ובסוף שימש גם ראש המוסד הזה. לפני פרוץ המלחמה גורש לווארשה, נתגלגל למחנה-ריכוז בגרמניה והצליח להינצל ולהגיע למונטרה בשווייץ, בה חי בבדידות עד יומו האחרון.

פירסם מחקרי תלמוד והלכה בכתבי-עת שונים בעברית ובגרמנית ואף חקר את תולדותיה של תנועת המוסר. הרצאותיו ומאמריו כונסו בחלקם בספרו "לפרקים" (בילגוריי תרצ"ו). ספרו "מחקרים בתלמוד" יצא לאור בברלין (תרצ"ח), מהספרים העבריים האחרונים שהופיעו בעיר זו. כתב ידו מוכן ומסודר לדפוס על "מחקרים בברייתא" אבד ולא נמצא. ארבעת הכרכים של שו"ת "שרידי אש", הדנים בהרחבה בשאלות הלכה אקטואליות ויצאו לאור בירושלים על ידי "מוסד הרב קוק" (מהדורה ראשונה בשנים תשכ"א—תשכ"ט), העמידו את הרב וויינברג בשורה הראשונה של גדולי התורה ופוסקי הדור. מנוחתו כבוד בירושלים.

אח"ח 1234567

בטוהר רוחני קיום עמנו

ב"ה ו' עש"ק וירא, תשי"ג מונטרע

לידידי מכובדי הרה"מ והסופר הדגול

מהרש"ז שרגאי שליט"א

שלו' וברכת רפואה שלמה ומהירה!

הצטערתי לשמוע שכ"ת כבר עזב את מונטרע מבלי שנפרדנו בברכה כנהוג ומבלי שנתנה לי ההזדמנות לשוח בענינים העומדים ברומו של עולמנו. דבר אחד מעיק על לבי: הירידה המוסרית בתוכנו והסבלנות המופרזה ביהס אל הרמאות המצטבעת בצבע של חסידות ודאגה לעלבונה של תורה. הרמאות מתגברת והולכת. היא עובדת בערמה ובחוצפה ומלעיגה לתמימות המאמינים להם. אלמלי ניתנה רשות לגלות את ערמתם וערמימותם של הרמאים הצבועים הי' העולם גבהל ומשתומם; אבל הרמאים מפילים את מוראם ופחדם על הכל בכלי נשק של רכילות, עלילת עלילות, מלשינות והלבנת פנים מחוצפה. ויש שרואים ומציצים בין החרכים אבל הם "נכבשים" ע"י חנופה וחלוקת כבוד מזויפת. ובין כך וכך הרמאות מצליחה ובהצלחתה היא מרעילה את האויר וגורמת ליאוש שיתגבר מתוך הכרה כי כן מנהגו של עולם: צדיק ורע לו ורשע וטוב לו. ברי לי

כי בטהר רוחנית ובהרמת הגובה המוסרי תלוי' שאלת קיום עמנו וקיום מדינתנו, אלו המדקדקים בדיני כשרות, שעטנו, מנהגי ביה"כ וכדומה ועוברים בגלוי ובשאת על עיקרי המסר והנימוס האנושי גורמים לריחוק בני הדור מן הדת וקיום מצוותי'. הצרה הגדולה ביותר היא שהעסקנות לשם הרבצת התורה ולשם שמירת הדת נעשתה מקור לפרנסה ולסולם המוליך לדרגא חברותית גבוהה. יש בתוכנו אנשים שרק בעזרת עסקנות זו זכו לשם ולפרסום. הרגשה שהעולם מתחשב עמם מפיתה בהם יצר המלחמה. אנו צריכים להשתטח על קברי "המשכילים" שלחמו נגד הצבועים ולבקש סליחתם על פגיעתנו בכבודם. הם לחמו בעד האמת שלהם בחרוף נפש. עכשיו כל אדם רוצה להיות מקובל על הבריות ומשלימים עם החנפים, ועם השוררים עזי-הפנים, ועם האדמו"רים הקטנים שאין להם בעולמם ולא כלום. נרד לטמיון ח"ו אם לא נתעורר מעפר השקר והחנופה. אח"ח 1234567
שבתא טבא גם לבניו. יחיאל יעקב וויינברג

רציתי לכתוב שורות אחדות של ברכת פרידה ויצא מכתב ארוך של השתפכות נגד אוצר החכמה כוונתי!

צאתך לשלום ובואך לשלום ותהא ברכת השם שורה על מעשיך!